

2010
evropsko leto
boja proti
revščini in
socialni izključenosti

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
URAD ZA NARODNOSTI

Ocistimo
Slovenijo
v moji domovini
www.ocistimo.si

1990-2010
evropsko leto
ministrstvo za kulturo

DECADE OF
ROMA
INCLUSION
2009-2019

PARTNERJI SO-ORGANIZATORJI POSAMEZNIH PROGRAMSKIH ENOT

Mladi
Ambasadorji
Medkulturnega
Dialoga

MIK

rii
DIPLOMA

MLADINSKI
KULTURNI
CENTER
MARIBOR

ROMSKA SEKCIJA

PODPORNI PARTNERJI

TOPI
ROTOVZ

Satchmo
JAZZ KLUB

TIHA

tv/e
VEČER

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

ROMSKI MESEC

APRIL 2010

II. FESTIVAL
ROMA
CULTURE
FESTIVAL
ROMSKE
KULTURE

MURSKA SOBOTA * MARIBOR * LJUBLJANA * NOVO MESTO

PROGRAM

www.romanochon.org

II. FESTIVAL ROMSKE KULTURE

ROMSKI AKADEMSKI KLUB
SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ
ZULK

častni odbor:

Majda Širca

ministrica za kulturo RS

Zdenka Čebašek Travnik

varuhinja človekovih pravic

Kristina Plavšak Krajnc

direktorica Informacijskega urada Sveta Evrope v RS

Stane Baluh

direktor Urada za narodnosti RS

Darko Rudaš

predsednik Foruma romskih svetnikov

Slavko Cener

romski svetnik

Magdalena Tovornik

svetovalka predsednika republike za politična vprašanja

Zoran Jankovič

župan MO Ljubljana

Franc Kangler

župan MO Maribor

Anton Štihec

župan MO Murska Sobota

Alojzij Muhič

župan MO Novo mesto

Indijska nomadska plemena, ki so v slovenskem prostoru znana pod imenom Romi ali Cigani, so se v evropskem prostoru naselili med 14. in 15. stoletjem. Še dandanes se mnogi, ki se ukvarjajo z Romi, vedno znova sprašujejo, katero poimenovanje (Rom ali Cigan) je najbolj primerno. Beseda "Rom" izhaja iz romskega jezika, pomeni pa človek, pripadnik romskega naroda in (poročen) mož. Izvor in pomen besede "Cigan" je še dokaj nepojasnen; ena izmed teorij pravi, da naj bi ta beseda izhajala iz grške besede "athinganos", ki pomeni "nedotakljiv". Ne glede na to, kako Rome v določenem okolju poimenujemo, lahko opazimo slabšalni prizvok, ki je povezan s predsodki in stereotipi, ob tem pa večkrat pozabimo, da vsa poimenovanja v osnovi pomenijo ljudje, kar dejansko tudi smo. Romska kultura, ki bi jo potemtakem lahko poimenovali človeška ali ljudska kultura, je skozi zgodovino morala premagovati neštete ovire, a se je kljub temu uspela ohraniti. Prisotnost tako raznolike kulture na slovenskih tleh bi morala biti prednost in ne ovira, saj nas spoznavanje multikulturnega okolja lahko samo bogati.

Organizatorji Festivala romske kulture, ki smo ga poimenovali "Romano Čhon" oziroma "Romski mesec", smo se tako že drugič odločili, da širši javnosti prikažemo pestrost romske kulture, ki jo spremljajo temperamentni nastopi raznih domačih in tujih glasbenih izvajalcev, pisane delavnice romskega plesa, zanimiva predavanja na romsko tematiko, fotografske razstave priznanih avtorjev, ustvarjalne in druge delavnice za otroke in odrasle, filmski in literarni večeri. Ob tako pestrem programu, ki letos poteka v štirih mestih na različnih koncih Slovenije, vas bomo z veseljem sprejeli v našo družbo, ki je že večkrat dokazala, da je medkulturni dialog še kako pomemben za uspešno sodelovanje.

Samanta Baranja

MURSKA SOBOTA

Sreda, **7. april**

- 18:00 Mladinski informativni in kulturni klub, Trubarjev drevored 4
 Slavnostno odprtje II. Festivala romske kulture ROMANO ČHON
 - govorniki: Anton Štihec, Kristina Plavšak Krajnc in Stane Baluh
 - koncert skupine IRA ROMA

Sobota, **10. april**

- 10:00 Mladinski informativni in kulturni klub, Trubarjev drevored 4
 - predavanje Mojce Rakipov - Nursel: *Romski plesi po svetu*
 11:00 Delavnica romskih plesov za otroke - Mojca Rakipov - Nursel
 21:00 Mladinski informativni in kulturni klub, FESTIVAL ROMSKE GLASBE
 - koncert makedonskega rapa-I ŠUTKA ITANI MO THAN

Sobota, **17. april**

OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU

- 10:00 Priključitev Romskega akademskega kluba vseslovenski akciji
 Zbirni točki: romsko naselje Vanča vas - Borejci in Pušča

Petek, **23. april**

- 10:00 Mladinski informativni in kulturni klub, Trubarjev drevored 4
 - predavanje Samante Baranja in Tine Friedreich: *Izobraževanje in zaposlovanje Romov*
 11:30 Predavanje novinarjev RTV SLO, Vinka Cenerja in Valerije Horvat:
Spoznajmo Rome preko medijev

Sobota, **24. april**

- 10:00 Mladinski informativni in kulturni klub, Trubarjev drevored 4
 - ustvarjalna delavnica za vse otroke (Ajloša Rudaš)
 21:00 Mladinski informativni in kulturni klub, FESTIVAL ROMSKE GLASBE
 - koncert trubačev Fejata Sejdića

7. april, 18:00, Mladinski informativni in kulturni klub
 Slavnostno odprtje II. Festivala romske kulture v Sloveniji
 ROMANO ČHON/ROMSKI MESEC

Slavnostno odprtje bo to leto potekalo v Murski Soboti, kjer bo festival odprl župan MO Murska Sobota **Anton Štihec**, slavnostna govornika pa bosta **Kristina Plavšak Krajnc**, direktorica Informacijskega urada Sveta Evrope v RS in **Stane Baluh**, direktor Urada za narodnosti RS.

IRA ROMA - Irina in Aleksander Guščin, doma iz Rusije, sta umetnika priznane ruske šole. Prvotno je bil njun glasbeni repertoar sestavljen iz tradicionalnih ruskih in ciganskih pesmi, od leta 1999 pa se intenzivno ukvarjata z obujanjem staroslovanske folklore. Sodelovala sta v številnih projektih.

23. april, 10:00, Mladinski informativni in kulturni klub
 Predavanje Samante Baranja in Tine Friedreich

Izobraževanje in zaposlovanje Romov še vedno predstavlja velik problem tako v Sloveniji kot po svetu. Romski otroci odrasčajo v dvojezičnem okolju, njihov materni jezik je romščina, učni jezik pa slovenščina. Razne študije so pokazale, da je neznanje slovenskega jezika ob vstopu v šolo glavna ovira na poti do učne uspešnosti. Mnogi Romi živijo v slabih socialnih razmerah, ki pomembno vplivajo na otrokovo motiviranost za učenje. Nizka stopnja izobrazbe ter diskriminacija s strani delodajalcev pa sta vzroka, zakaj večina Romov še vedno živi od državne socialne pomoči. Na predavanju se bomo posvetili vzrokom in možnim rešitvam nizke izobrazbene ravni ter nezaposlenosti Romov, prikazali pa bomo nekaj primerov dobre prakse na tem področju.

Orkester Fejata Sejdića

Fejat Sejdić, maestro, kot mu pravijo trobentaški kolegi, je pri 60-tih letih trobento zaradi bolezni odložil.

Tradicijo prenašanja lepote glasbe z juga Srbije nadaljujeta sin Zoran in vnuk Nebojša.

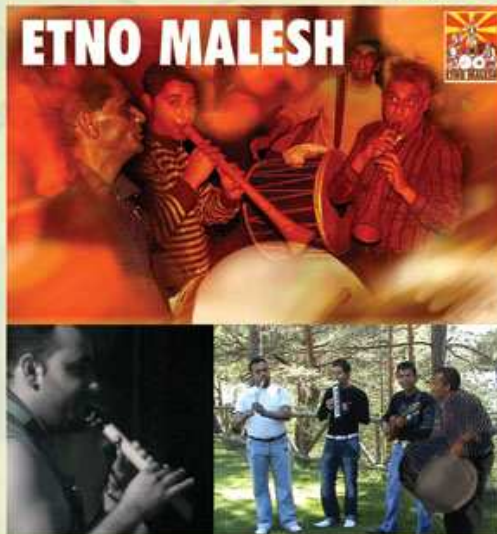
S temperamentnimi zvoki trobent navdušuje in vabi k plesu 11 članska zasedba, ki se lahko pohvali z nagradami z dragačovskega zbora trubačev v Guči - od prve „Zlate trube“ do nagrade za najboljši orkester.

Etno Malesh

„Varuh tradicije“, Milaim je glasbenike družine Destanovski in Demirovski iz Berova v Makedoniji, vodil na številnih festivalih in tekmovanjih v Turčiji, Bolgariji, Grčiji, Nizozemski in Švici ter osvojil prestižne nagrade. „Ravteški zurlaši“ tradicijo zurla in tapana ohranjajo skozi generacije. Zurla je pihalo značilno za predele Balkana in vse do Indije. Igrala so jo predvsem romska ljudstva ob praznovanju in izvajanju obredov. Instrumentalna zasedbe, dva tapana ter glavna in spremljevalna zurla, bo obogatena s klaviaturo, tarabuko, kitaro in „hibridom“, poimenovanim Soks-klone-kovo.

Programske dogodke projekta, Festivala romske kulture Romano Čhon/Romski mesec, dojemam kot postaje na Kulturnih poteh romske kulturne dediščine. Ponujeni postanki so namenjeni prepoznavanju romskih identitet in so lepa priložnost za ugotavljanje kulturnih razlik. Vsako razmišljanje o kulturah drugih narodov pa nas vodi k spoštovanju lastne kulture. Prepričana sem, da izvedba tega festivala predstavlja tudi podporo načelom, ukrepom in ciljem nacionalne in evropske kulturne politike do romske skupnosti, in da bodo vse bodoče izvedbe pozitivno vplivale na afirmacijo kulture v najširšem možnem kontekstu. Festival predstavlja tudi dobro družbeno prakso, ki je izražena v konkretnem partnerskem sodelovanju pri sami izvedbi, v katero so vključene po svojem statusu in dejavnosti različne partnerske organizacije: javni zavod SEM, društvi RAK in ZULK (partnerji - glavni organizatorji), različne nevladne organizacije, ki prispevajo enega ali več svojih dogodkov kot spremljevalni del programa (partnerji so-organizatorji s sedežem v Ljubljani, Murski Soboti, Novem mestu in Mariboru) ter podporni partnerji z nudenjem lastne infrastrukture.

Posebej je potrebno poudariti, da gre hkrati in v več primerih partnerstva tudi za sodelovanje med Romi in gadži (ne Romi). Za dobro prakso šteje še priključitev festivala k vseslovenski čistilni akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu.

Lepo je biti del tega festivala. Skoraj enako kot slediti Mesecu na nebu, ki nam je skupno.

Mira Muršič

MARIBOR

8. - 17. APRIL 2010

Četrtek, 8. april

- 18:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent
 Odprtje festivalskega dogajanja v Mariboru
 - razstava »Srečni« Andraža Gregoriča
 - nastop Ksenije Visket iz Plesne delavnice Zahir

Petek, 9. april

- 21:30 Jazz klub Satchmo, FESTIVAL ROMSKE GLASBE
 - koncert indijsko-belgijske skupine Khan Brothers and Maya Sopera

Sobota, 10. april

- 16:00 Hiša Zahir - plesna delavnica indijskih romskih plesov
 17:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent - delavnica igranja tolkal
 18:00 Vinoteka Maribor, - delavnica indijskega petja
 20:00 Hiša Zahir - nastop plesalk iz Hiše Zahir v orientalskem ambientu

Ponedeljek, 12. april

Jagoda - lutkovna delavnica društva Zapik za mariborske osnovne šole

Torek, 13. april

- 18:00 Radio MARŠ, predavalnica, Gosposvetska 83, študentski dom 6
 - predavanje na temo evropskega leta 2010 »Revščina in socialna izključenost«, Nevenka Dautanac: »Odpri srce, podaj roko«

Sreda, 14. april

- 18:00 Radio MARŠ, predavalnica, Gosposvetska 83, študentski dom 6
 - novinarska delavnica s predavanjem: »Spoznamo Rome preko medijev«

Četrtek, 15. april

- 19:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent
 - večer poezije: Lojze Podobnik - predstavitev zbirke Romano čingadibe/Romov krik
 20:00 Filmi o Romih: Saintes Marie de la Mer, 53", produkcija: Mundi Romani, Madžarska

Petek, 16. april

- 20:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent
 - Filmi o Romih: Romi v Turčiji, 27", produkcija: Mundi Romani, Madžarska

Sobota, 17. april OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU

- 9:00 zbirna točka ZULK: parkirišče pizzerie Perla - Dogoška cesta
 20:00 zaključna zabava čistilne akcije - Hiša Zahir - after party z Etno Malesh

8. aprila, 18:00, Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent

Cikel fotografij Andraža Gregoriča z naslovom Srečni pripoveduje o tem, da za doživetje občutkov sreče ne potrebujemo velikih stvari. Romski otroci, ki živijo v tesni povezavi z naravo in drug z drugim najdejo srečo v radostih medsebojnega druženja in sožitju z naravo. Opus je nastal v romskem naselju Žabjek pri Novem mestu.

14. aprila, 18:00, Radio MARŠ, predavalnica, Gosposvetska 83, štud. dom 6
 Predavanje in novinarska delavnica na temo evropskega leta 2010 »Revščina in socialna izključenost«, z naslovom »Spoznamo Rome preko medijev«

Romi so večkrat prikazani kot drugačna skupina, ki ne živi po "pravilih" večinskega prebivalstva. Valerija Horvat dela kot novinarka radia Romic, Vinko Cener pa še kot povezovalac romske oddaje SO VAKERES na RTV SLO. Oba si prizadevata, da se o Romih v medijih poroča resnično in ne stereotipno. Dosta!

17. aprila 2010 se bomo vsi ustvarjalci festivala ROMANO ČHON pridružili največji vseslovenski čistilni akciji, v katero bomo aktivno vključili tudi romsko prebivalstvo, s čimer ne bomo dosegli samo čistejšega okolja, ampak tudi medkulturni dialog.

Po akciji Vas vljudno vabimo v Hišo Zahir na »after party« s skupino Etno Malesh!
 Hiša Zahir, Židovska ulica 14, Maribor (na Lentu - nasproti Vodnega stolpa)
 NE ZAMUDITE! Sobota, 10. april

- 16:00 Plesna delavnica indijskih romskih plesov
 20:00 Nastop plesalk iz Hiše Zahir v orientalskem ambientu

MARIBOR

18. - 24. APRIL 2010

Nedelja, 18. april

20:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent

- Filmi o Romih: SKUPA PU DROM/Skupaj na poti

Ponedeljek, 19. april

15:00 MKC Maribor, Kulturni inkubator, Koroška cesta 18

- delavnica izdelovanja tradicionalnega instrumenta - tapana

19:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent

- pogovor o tradicijah makedonskih Romov (ederlezi, svatba)

Torek, 20. april

10:00 Andragoški zavod Maribor, Maistrova ulica 5, (PUM - EKTC Maribor)

- Filmi o Romih: SKUPA PU DROM/ Skupaj na poti

16:00 MKC Maribor, Kulturni inkubator, Koroška cesta 18

- PRVI KORAKI S TAPANOM - delavnica igranja tapana

18:00 Radio MARŠ, predavalnica, Gosposvetska 83, študentski dom 6

- predavanje Julije Sardelič: *Zakaj sta položaj Romov in romske kulture pomembna v evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti?*

19:00 MKC Maribor, Kulturni inkubator, Koroška cesta 18

- Filmi o Romih: Gjilavdo dživdip/Sung Life, 56", produkcija: NRC - National Roma Centrum

Sreda, 21. april

17:00 MKC Maribor, Kulturni inkubator, Koroška cesta 18 - delavnica stripa ZULK

Četrtek, 22. april

17:00 MKC Maribor, Kulturni inkubator, Koroška cesta 18 - delavnica stripa ZULK

20:00 Vinoteka Maribor, Vodni stolp, Lent

- Filmi o Romih: Vzhodna Madžarska - glasba Parno Graszt, 43", produkcija: Mundi Romani, Madžarska

Petek, 23. april

21:30 Jazz klub Satchmo, FESTIVAL ROMSKE GLASBE

- koncert trubačev Fejta Sejdića

Sobota, 24. april

21:30 Jazz klub Satchmo, FESTIVAL ROMSKE GLASBE

- koncert skupine Etno Malesh

19. april, 15:00, Kulturni inkubator, Koroška cesta 18
Delavnica izdelovanja tradicionalnega instrumenta - tapana

Zainteresirani udeleženci delavnice za izdelovanje tapana, bolgarskega narodnega glasbila, lesenega bobna, ki ga običajno spremljajo zurle, se ga bodo naučili izdelati in spoznali način igranja nanj. Delavnico priporočamo interesantom, ki se ali bi se želeli z izdelovanjem instrumentov poklicno ukvarjati. Delavnico vodita: Djafer Destanovski in Nehru Demirovski.

Filmi o Romih: SKUPA PU DROM/
Skupaj na poti, LUKSUZ Produkcija, 2009

Več kratkih filmov, ki prikazujejo, kako Romi živijo v različnih delih Evrope. Posnela jih je skupina mladih Romov iz naselja Drnovo. Video so se odločili uporabiti kot medij za raziskovanje svoje kulture.

Slika iz filma „Babica“, M. Hudorovič

21. in 22. aprila, 17:00, Kulturni inkubator, Koroška 18
Delavnica stripa ZULK

Na delavnicah stripa se z udeleženci prvi dan sprehodimo skozi kratko zgodovino stripa in začnemo s sproščenim risanjem (džem sešn). Naslednji dan je na vrsti zgodba za strip, ki nastane skupaj z oblikovanjem glavnega junaka. Stripe spnemo v zvezek in ga razdelimo udeležencem.

„Khan brothers and Maya Sopera“ Brata Khan in Maya Sopera

Indijsko-belgijska skupina nam bo v enournem programu pričarala izvirno romsko glasbeno-plesno tradicijo iz Radžastana. Harmonij in vokal izvaja Mahabub Khan, njegov brat Sattar Khan igra različna indijska tolkala, plesalka Maya Sopera pa je profesionalna učiteljica Sopera plesa iz Belgije.

Makedonski RAP

Romska mladina po urbanih središčih od devetdesetih let naprej išče novo, lastno uporniško identiteto v hip hop glasbi. Vzporednice med romskimi in črnskimimi geti so za črnsko glasbo in njene protagoniste še okrepile zanimanje. V skopskem romskem naselju Šutka v diskotekah vrtijo hip hop, okoli njih in lokalnih studiev se zbira vedno več mladih, na radijskih in televizijskih postajah se predvaja romski hip hop. Skopski FOSIM je lani financiral prvi album - z naslovom ene rapperskih himen I ŠUTKA TANI MO THAN - etno rap kompilacije najvidnejših skopskih romskih rapperjev.

V Slovenijo se na predstavitev albuma in prve koncerte izven Makedonije podajajo Ali-Alion, Belgin, Error, Sabri in NeLi s spremljevalnimi glasbeniki.

Festival romske kulture Romano Čhon/Romski mesec se je v organizaciji Romskega akademskega kluba, Združenja ustvarjalnih ljudi na področju kulture in Slovenskega etnografskega muzeja, aprila 2009, odvijal v Ljubljani in Mariboru in s skupaj 54 dogodki (tri fotografske razstave, enajst glasbenih koncertov, dva otroška glasbena koncerta, tri plesne predstave, dve otroški gledališki predstavi, devet predavanj, osem delavnic za odrasle in osem za otroke, dva večera poezije in osem filmskih večerov) privabil 2004 obiskovalcev in obiskovalcev.

Medijsko je bil festival močno podprt, saj so o njem obveščale številne televizijske in radijske hiše ter časopisi in spletni portali. Letos, v »evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti«, »Romski dekadi« in kampanji »Dosta«, ki je usmerjena v boj proti predsodkom in stereotipom do Romov, se Romano Čhon/Romski mesec, 2. Festival romske kulture širi še v Mursko Soboto in Novo Mesto in dobiva vseslovenski okvir. Prav tako pa se je vmestil v zemljevid »Evropske poti Romske kulture in dediščine« številnih kulturnih dogodkov po vsej Evropi.

Namen ostaja isti: omogočiti spoznavanje in širjenje vednosti o romski kulturi, jo vključiti v vse pomembnejši segment kulturnega turizma, jo afirmirati in spreminjati ksenofobijo v republiku Sloveniji v prijaznejše ozračje sožitja, sodelovanja in spoštovanja bogastva najrazličnejših kultur.

Ralf Čeplak Mencin

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ

S E M

LJUBLJANA

8. - 17. APRIL 2010

Četrtek, 8. april,

- 19:00 Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2, prvo nadstropje Razstavne hiše
Pričetek festivalskega dogajanja v Ljubljani
- odprtje razstave »Vidiš me - vidim te: Kulturna raznolikost skozi romski pogled« ob predvajanju radijske igre *Nedotakljivi* po romanu Ferija Lainščka.

Petek, 9. april

- 12:00 Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2, dvorana Upravne hiše
- multimedijška predstava za otroke *Most prijateljstva/Mosto prijateljstvo/ Pejtaušagaskri phurt*
- 18:00 Slovenski etnografski muzej, dvorana UH
- Filmi o Romih: *V iskanju romskih korenin, 28"* in *Tema na obrobju mesta, 26"* produkcija TV/E, Inspiring change, London, Velika Britanija
- 21:00 Menza pri koritu, Metelkova mesto, FESTIVAL ROMSKE GLASBE
- koncert makedonskega rapa, I ŠUTKA TANI MO THAN

Ponedeljek, 12. april

- 18:00 Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2, dvorana UH
- delavnica indijskih romskih plesov "Khan Brothers and Maya Sopera"
- 21:00 Kavarna SEM, FESTIVAL ROMSKE GLASBE
- koncert indijsko-belgijske skupine "Khan Brothers and Maya Sopera"

Petek, 16. april

- 18:00 Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2, dvorana UH
- Filmi o Romih: *Sem Rominja, 3"*
Vzhodna Madžarska - glasba Parno Graszt, 43"
Saintes Marie de la Mer - največje romanje in festival Romov, 53", produkcija: Mundi Romani, Budimpešta, Madžarska

Sobota, 17. april

- 11:00 Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2, razstavna hiša
- delavnica romskih plesov za otroke (Mojca Rakipov - Nursel)
- 16:00 MC Litija, Ponoviška cesta 12, Litija
- Dan romske kulture: - Kuharska delavnica tradicionalne romske jedi
- Filmi o Romih
 - Most Prijateljstva, predstavitev knjige

Četrtek, 8. april

19:00 SEM, Pričetek festivalskega dogajanja v Ljubljani

Odprtje razstave »Vidiš me - vidim te: Kulturna raznolikost skozi romski pogled«, bo potekalo v prvem nadstropju razstavne hiše ob predvajanju radijske igre po romanu Ferija Lainščka *NEDOTAKLJIVI*.

Razstava, ki sta jo ob podpori Ministrstva za zunanje zadeve, Urada vlade za komuniciranje in Ministrstva za kulturo pripravila Slovenski etnografski muzej in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani je razdeljena na tri dele: »Iz romskih družinskih albumov«, »Povej v fotografijo: vidiš me« in »Povej v fotografijo: vidim te«.

Razstava predstavlja zaključek projekta, ki naslavlja vprašanje javne podobe in družbene vidnosti Romov, proučuje vlogo fotografije pri spopadu z negativnimi predstavami in stereotipi o Romih ter raziskuje možnosti, kako s pomočjo fotografije spremeniti nerazumevajoče poglede na romsko identiteto in kulturo.

Petek, 9. april

12:00 SEM, dvorana UH

Multimedijška predstava za otroke *Most prijateljstva/Mosto prijateljstvo / Pejtaušagaskri phurt*.

Snovalci multimedijške prireditve želijo privabiti vse, ki jih zanima romski jezik in romska kultura. Predstava sloni na knjigi z istim naslovom, ki je zapisana v slovenščini, dolenjski romščini in prekmurski romščini. Projekt je dokaz, da pri navezovanju najbolj pristnega odnosa - prijateljstva - jezik ne more biti ovira. Če boste z nami, se boste zagotovo tudi vi naučili nekaj novih besed - seveda v romskem jeziku.

LJUBLJANA

20.- 24. APRIL 2010

Torek, 20. april

18:00 SEM, Upravna hiša

- Filmi o Romih: *Vijugasta cesta* - zgodbe o ciganski karavani

Sreda, 21. april

16:00 Hostel Celica, Metelkova 8

- produkcija glasbene delavnice otrok iz Grosuplja - Hazemina Minka Donlić

21:30 Menza pri koritu, Metelkova mesto, FESTIVAL ROMSKE GLASBE

- koncert skupine Etno Malesh

Četrtek, 22. april

19:00 SEM, UH, premiera filma: Sanje črno-bele mavrice, 30", produkcija: Piar Media, Urad za narodnosti RS - Dosta! Spregovori proti diskriminaciji!, PUM - Zavod BOB

21:00 Menza pri koritu, FRG - koncert trubačev Fejata Sejdića

Petek, 23. april

16:00 Hostel Celica, Metelkova 8 - Dobre prakse in stereotipi dela z Romi - H. M. Donlić

Sobota, 24. april

21:00 Kavarna SEM FESTIVAL ROMSKE GLASBE

- koncert romske skupine Romano Rat/Romska kri

Predvajanje dela radijske igre NEDOTAKLJIVI po romanu Ferija Lainščka, Radio Slovenija, 3. Program ARS., 8. april ob 18:00

Radijska igra izhaja iz mita o Ciganih - o štirih žebelih, ki so bili skovani za križanje Ješue Ben Miriama. Od takrat so minila že mnoga leta, a še zmeraj se kdaj pa kdaj pojavi žareči žebelj v šotorih med potomci moža, ki jih je skoval. Ko se to zgodi, Cigani bežijo. Poznajo grešno skrivnost četrtega žeblja - zaradi nje se selijo iz kraja v kraj in zato je bil Ješua ben Miriam, ki ga je svet pozneje imenoval Jezus, križan le s tremi žebli. Četrta žebelj pa še zmeraj potuje z enega konca Zemlje na drugega. V zadnjem delu radijske nadaljevanke sledimo zadnji generaciji Ciganov, predstavlja jo Don, sin glavnega lika, Lutvije Belmolda. Lutvija /igra ga Aleš Valič/ je kot pripovedovalec spremljal in povezoval vse tri generacije svojih prednikov.

Ponedeljek, 12. april, 18:00, SEM, dvorana Upravne hiše
Delavnica indijskih romskih plesov

Delavnice indijskega petja in igranja na *dholak* in *harmonium* bosta vodila brata Khan, ki izhajata iz glasbene družine in širita staro indijsko izročilo igranja teh instrumentov. Oba sta virtuoza v svojem "poklicu", prav tako plesalka Maya, ki že od svojega šestega leta kaže izjemen talent na področju indijskega plesa, ki ga tudi uči in s tem ohranja tradicijo.

Filmi o Romih: *Vijugasta cesta* - zgodbe o ciganski karavani

(When The Road Bends - Tales of a Gypsy Caravan), režija: Jasmine Dellal, produkcija: Little Dust Productions, New York, USA, 2007

Film, opisan kot *Buena Vista Social Club* za romsko glasbo, spremlja glasbenike iz petih držav na turneji po ZDA, kjer ob osebnih zgodbah odkrivajo skupno glasbeno zakladnico. Posnetki koncertov vas bodo dvignili na noge!

Projekt **Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga** izvaja 23 konzorcijskih partnerjev in 37 zunanjih partnerjev povezanih v mrežo, ki izvaja aktivnosti usmerjene v mlade in njihovo razumevanje drugih kultur in v celoti temeljijo na aktivni udeležbi mladih. S skupnimi močmi in vzajemnim sodelovanjem si bodo vsi partnerji v projektu prizadevali, da bodo uresničili svoj cilj in ta je, da iz večkulturnih družb počasi preidemo na medkulturne družbe, ki bodo zaživele v sožitju, solidarnosti in v mirnem razumevanju drug drugega. Spremljevalni program ob Mesecu romske kulture je na voljo na naslovu: www.mkc.si/medkulturni-dialogo/program

Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: "Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja"; prednostne usmeritve: "Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja."

NOVO MESTO

Sobota, 3. april

Kulturni center Janeza Trdine

15:00 Odprtje fotografske razstave Boruta Peterlina »Sosedje Romi«

16:00 **VESELO DIVE**, prireditev ob svetovnem dnevu Romov

19:00 Razstava stripov Založbe Goga

Sobota, 17. april

Založba Goga, Glavni trg 6

10:00 Ristanc in Mini multitudine

- ekološka delavnica

Sobota, 24. april

Sokolski dom

11:00 Ristanc in Mini praktik

- delavnica animiranega filma

Vrtec Pikapolonica, naselje Brezje

V času festivala bodo v vrtcu Pikapolonica za vaše otroke vsak dan zanimive glasbene, likovne in družabne ustvarjalne delavnice od 15:00 - 17:00 ure.

Naposlušali se bomo pravljic in lutk s pravljčarko Stašo Tajano Grgovič in plesali z Mojco Rakipov Nursel. Metuljček Cekinček nas bo naučil leteti ali pa peti, Mavrična ribica plava proti mavrici, kravica Liska pa veselo muka in še veliko več.

Taborniške veščine so na vrsti vsak petek ob 13:30. Vabljeni v vrtec Pikapolonica!

Izdelava nakita iz DAS mase

Oblikovanje: Mihael Rudl

Festival smo zasnovali:

Samanta Baranja, Enisa Brizani, Vinko Cener,
Ralf Čeplak Mencin, Polona Červek, Mira Muršič

Informacije:

ROMSKI AKADEMSKI KLUB
Inštitut za narodnostna vprašanja
Erjavčeva 26
Ljubljana, tel: 031 415 316
www.inv.si

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ
Metelkova 2, Ljubljana
tel: 01/300 87 00
ralf.ceplak@etno-muzej.si
www.etno-muzej.si

ZDRUŽENJE USTVARJALNIH LJUDI NA PODROČJU KULTURE

Valvasorjeva 26, Maribor
Pisarna: Orožnova 5, tel: 02/252 12 57
zulk@zulk.si
www.zulk.si

= spremljevalni program;
Festival romske glasbe - ZULK in Agim Brizani
Mojster poklica - ZULK

= partnerji soorganizatorji posameznih programskih enot
Hiša Zahir, Nur, Marš, Mkc MB, DRPDNM, DKV